

ปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย

Factors Influencing the Potential of Capital Access of Early-stage Entrepreneurs in Chiang Rai Province

วันที่รับบทความ: 14 พ.ค. 68

วันที่แก้ไขบทความ: 25 ม.ค. 69

วันที่ตอบรับ: 10 ก.พ. 69

พิชาพร ยอดใส¹

Pichaporn Yodsai¹

สุธีรา คีวิท²

Sutheera Dewit²

สุทธิพร เปี่ยมสุวรรณกิจ³

Suthiporn Phiamsuwannakit³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย 3) ศึกษาความแตกต่างระหว่างประเภทของแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงกับศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และ 4) ศึกษาปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเชียงรายที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลไม่เกิน 3 ปี จำนวน 360 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) 2) ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2568)

¹ Master of Business Administration (Business Administration) Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University. (2025)

² รองศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Associate Professor in Master of Business Administration (Business Administration) Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistant Professor in Master of Business Administration (Business Administration) Faculty of Management Science, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

ผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) 3) ประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ไม่แตกต่างกัน และ 4) ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านแหล่งเงินทุนมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายในทิศทางบวกมากที่สุด รองลงมาปัจจัยทางธุรกิจภายใน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของธุรกิจ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และด้านการดำเนินงาน โดยปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายน้อยที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ปัจจัยทางธุรกิจ การเข้าถึงเงินทุน ผู้ประกอบการรายใหม่ แหล่งเงินทุน

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the level of business factors influencing the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province, 2) study the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province, 3) study the differences between types of financial sources that early-stage entrepreneurs can access and their capital access potential, and 4) study business factors influencing the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province. The sample group used in this research consisted of 360 early-stage entrepreneurs of establishments in Chiang Rai that had been registered as legal entities for no more than 3 years. Questionnaires were used as a tool for data collection. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing using one-way analysis of variance and multiple regression analysis.

The research results showed that: 1) overall, business factors influencing the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province were at the highest level ($\bar{X} = 4.71$), 2) overall, the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province was at the highest level ($\bar{X} = 4.69$), 3) different types of financial sources did not result in differences in the potential of capital access of early-stage entrepreneurs, and 4) external business factors related to financial sources had the greatest positive influence on the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province, followed by other internal business factors including business characteristics, entrepreneur characteristics, and operations. External business factors related to the economy had the least influence on the potential of capital access of early-stage entrepreneurs in Chiang Rai Province, with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Business Factors, Capital Access, Early-Stage Entrepreneur, Financial Sources

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในยุคปัจจุบัน ทำให้เกิดกระแสความนิยมความต้องการที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจมากขึ้น เกิดความต้องการโอกาสในการเริ่มดำเนินธุรกิจ เป็นเจ้าของกิจการมากขึ้น แม้ว่าปัจจุบัน การพัฒนาของเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาธุรกิจให้เจริญเติบโตขึ้นได้อย่างรวดเร็ว แต่การที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้ประกอบการรายใหม่จำเป็นต้องคำนึงปัจจัยหลายด้าน ผลการศึกษาของสุพนตร แสนเสนา ธิดาทิพย์ บุตรแสง และกุลยา พัฒนากุล (2560) พบว่า 5 ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านจังหวะเวลา ด้านทีมงาน ด้านแนวคิดใหม่ ๆ ด้านแผนธุรกิจ และด้านเงินทุน

เงินทุน คือ หนึ่งในปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ และมีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจและพัฒนาธุรกิจเป็นอย่างมาก Adegbeye and Iweriebor (2018) พบว่า ธุรกิจในประเทศไนจีเรีย มีเงินทุนที่ได้รับจากแหล่งเงินทุนภายในเพียงพอต่อกระบวนการผลิต ทั้งนี้ แหล่งเงินทุนภายนอกมีส่วนช่วยในการวิจัยและพัฒนา (R&D) ของธุรกิจได้อย่างมีนัยสำคัญ เห็นได้จากธุรกิจที่ได้รับสัดส่วนเงินทุนทั้งจากแหล่งเงินทุนภายนอกและภายในจำนวนมาก สามารถพัฒนานวัตกรรมได้ดีกว่าธุรกิจที่ประสบปัญหาการถูกจำกัดการได้รับเงินทุน แสดงให้เห็นว่า เงินทุนมีผลกระทบต่อการพัฒนาธุรกิจ จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพนวัตกรรมและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ Kaur, Kaur and Kanojia (2020) พบว่า การเข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกของผู้ประกอบการมีส่วนช่วยให้ธุรกิจสามารถพัฒนาศักยภาพนวัตกรรมได้ดีกว่าการใช้เงินทุนจากแหล่งอื่น เนื่องจากธุรกิจของผู้ประกอบการรายใหม่อยู่ในช่วงเริ่มต้น (Early Stage) ยังไม่มีผลกำไรและรายได้แน่นอน จึงไม่สามารถใช้เงินทุนของธุรกิจตนเองเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจได้ ดังนั้น หากผู้ประกอบการรายใหม่ ไม่มีศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อาจประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุนสำหรับพัฒนาธุรกิจ เพื่อสร้างผลกำไรให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ ดังเช่นที่สุพนตร แสนเสนา ธิดาทิพย์ บุตรแสง และกุลยา พัฒนากุล (2560) พบว่า ผู้ประกอบการรายใหม่มีอัตราล้มเหลวมากถึงร้อยละ 90 และพบว่า ปัญหาหลักของผู้ประกอบการรายใหม่ คือ ประสบปัญหาขาดเงินทุน ไม่มีทุนเพียงพอในการดำเนินธุรกิจ และไม่มีสมาคมหรือหน่วยงานสนับสนุน นอกจากนี้ Brixiova, Kangoye and Yogo (2020) ยังพบว่าผู้ประกอบการที่ธุรกิจอยู่ในระยะเริ่มต้นถูกจำกัดการเข้าถึงสินเชื่อ เนื่องจากมูลค่าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไม่เพียงพอ เกิดช่องว่างปัญหาด้านการเงินการบัญชี และความรู้ทางการเงินของผู้ประกอบการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) (2560) พบว่า แหล่งเงินทุนสำหรับเริ่มต้นธุรกิจของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงรายส่วนมาก เป็นแหล่งเงินทุนภายในของตัวเอง จากผลการสำรวจสถานการณ์ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงราย พบว่าร้อยละ 59 ใช้เงินส่วนตัวหรือแหล่งเงินทุนภายในสำหรับการเริ่มกิจการ และผู้ประกอบการที่ใช้เงินกู้หรือแหล่งเงินทุนภายนอกสำหรับการเริ่มกิจการ มีจำนวนร้อยละ 38 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการรายใหม่รวมถึงผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดเชียงรายยังไม่เห็นความสำคัญของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากภายนอก และส่วนมากยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากภายนอกได้เท่าที่ควร จากปัญหาด้านเงินทุนที่เกิดขึ้นอาจทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจและพัฒนาธุรกิจได้ในอนาคต หากไม่มีศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหม่ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งถือเป็นพื้นที่เมืองลึก (Hinterland) ห่างไกลจากตัวเมืองหลัก และมีความเจริญไม่สูงมาก แต่มีศักยภาพพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ที่จะเติบโตในอนาคต ถือว่ามีศักยภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจที่น่าสนใจ มีอัตราการขยายตัวของจังหวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวมของประเทศ จึงควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และได้รับโอกาสจากสถาบัน

การเงินอย่างทั่วถึง เนื่องจากการสนับสนุนทางการเงิน ถือเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ระยะแรกเริ่มจนถึงระยะฟื้นฟูกิจการ ทั้งนี้ แนวทางการสนับสนุนควรมีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้ประกอบการในแต่ละระยะ ซึ่งมีเงื่อนไขการใช้เงินที่แตกต่างกันไป หากผู้ประกอบการรายใหม่ได้รับการขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้มีเงินทุนเพียงพอสำหรับหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ นำมาซึ่งการพัฒนาต่อยอดธุรกิจให้เติบโต จนนำไปสู่อัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น และกระจายความมั่งคั่งทางระบบเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างประเภทของแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงกับศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
4. เพื่อศึกษาปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย
3. ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างประเภทของแหล่งเงินทุนที่มีต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่
4. ทำให้ทราบปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึง และปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ศึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเชียงรายที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลไม่เกิน 3 ปี คือระหว่างปีพ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 3,002 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเชียงรายที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลไม่เกิน 3 ปี คือระหว่างปีพ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 360 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973, p.125) ที่ความเชื่อมั่น 95% และสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานประกอบการที่ตั้งในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษาเป็นระยะเวลา 5 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ประกอบการรายใหม่ของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเชียงรายที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลไม่เกิน 3 ปี จำนวนทั้งสิ้น 360 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะของธุรกิจ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ประเมินแหล่งเงินทุนผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงได้ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย ปัจจัยทางธุรกิจภายใน จำนวน 15 ข้อ และปัจจัยทางธุรกิจภายนอก จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลบทความ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการใช้แบบสอบถาม 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบเอกสาร และแบบออนไลน์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 ชุด โดยทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดไป จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อสรุปผลการศึกษา

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป แบ่งแบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะของธุรกิจ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) 2) ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึง วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) 3) ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ในจังหวัดเชียงราย วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สรุปเป็นกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลแบบบรรยาย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F – test (one – way ANOVA) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของประเภทแหล่งเงินทุนต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย และวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) เพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายสามารถเข้าถึงได้ ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ และศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ปรากฏในตารางและคำอธิบายต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายสามารถเข้าถึงได้

ที่	ประเภทแหล่งเงินทุน	จำนวน	ร้อยละ
1	เงินสะสมของตนเอง	172	47.78
2	ครอบครัว	44	12.22
3	เพื่อน/คนรู้จัก	119	33.06
4	สถาบันการเงินและธนาคาร	25	6.94
รวม		360	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงได้ พบว่าส่วนใหญ่คือ เงินสะสมของตนเอง จำนวน 172 คิดเป็นร้อยละ 47.78 รองลงมาคือ เพื่อน/คนรู้จัก จำนวน 119 คิดเป็นร้อยละ 33.06 และ น้อยที่สุดคือ สถาบันการเงินและธนาคาร จำนวน 25 คิดเป็นร้อยละ 6.94

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยภาพรวม

ที่	ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีผล
ปัจจัยทางธุรกิจภายใน				
1	ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ	4.74	0.39	มากที่สุด
2	ด้านคุณลักษณะของธุรกิจ	4.70	0.46	มากที่สุด
3	ด้านการดำเนินงานภายในธุรกิจ	4.70	0.38	มากที่สุด
ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก				
1	ด้านแหล่งเงินทุน	4.75	0.38	มากที่สุด
2	ด้านนโยบายจากภาครัฐ	4.75	0.38	มากที่สุด
3	ด้านเศรษฐกิจ	4.56	0.39	มากที่สุด
4	ด้านเทคโนโลยี	4.75	0.38	มากที่สุด
รวม		4.71	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ได้แก่ ด้านแหล่งเงินทุน ด้านนโยบายจากภาครัฐ และด้านเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.75$) ด้านเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ส่วนปัจจัยทางธุรกิจภายในที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.74$) โดยด้านคุณลักษณะของธุรกิจและด้านการดำเนินงานภายในธุรกิจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยภาพรวม

ที่	ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
1	ต้นทุนทางการเงิน	4.69	0.41	มากที่สุด
2	ระยะเวลาและความสะดวกของขั้นตอนการขออนุมัติเงินทุน	4.67	0.49	มากที่สุด
3	ความเหมาะสมของเงินทุนและแหล่งเงินทุน	4.71	0.41	มากที่สุด
รวม		4.69	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัถยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความเหมาะสมของเงินทุนและแหล่งเงินทุน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ต้นทุนทางการเงิน ($\bar{X} = 4.69$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาและความสะดวกของขั้นตอนการขออนุมัติเงินทุน ($\bar{X} = 4.67$)

2. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ว่า ประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อสัถยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ แตกต่างกัน และสมมติฐานที่ 2 ว่า ปัจจัยทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อสัถยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ในทิศทางบวก ปรากฏในตารางและคำอธิบายต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกัน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ประเภทแหล่ง เงินทุนที่แตกต่างกัน	Between Groups	0.386	3	0.129	0.788	0.501
	Within Groups	58.134	356	0.163		
	Total	58.520	359			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกัน พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.501 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อสัถยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า ประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อสัถยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย

ตัวแปร	A ₁	A ₂	A ₃	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄	Y _{tot}
A ₁								
A ₂	.804**							
A ₃	.791**	.801**						
B ₁	.703**	.636**	.779**					
B ₂	.703**	.636**	.779**	1.000**				
B ₃	.597**	.556**	.647**	.703**	.703**			
B ₄	.703**	.636**	.779**	1.000**	1.000**	.703**		
Y _{tot}	.792**	.779**	.798**	.780**	.780**	.655**	.780**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.65 - 0.79 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและสูง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 2 ที่ว่า ปัจจัยทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ในทิศทางบวก โดยตัวแปรและเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กำหนดดังนี้

A ₁	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ
A ₂	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้านคุณลักษณะของธุรกิจ
A ₃	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้านการดำเนินงาน
B ₁	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านแหล่งเงินทุน
B ₂	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านนโยบายจากภาครัฐ
B ₃	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านเศรษฐกิจ
B ₄	แทน	ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านเทคโนโลยี
Y _{tot}	แทน	ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยภาพรวม

และเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กำหนดดังนี้

ถ้าค่า r	มีค่ามากกว่า 0.91 – 1.00	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ถ้าค่า r	มีค่ามากกว่า 0.71 - 0.90	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ถ้าค่า r	มีค่ามากกว่า 0.31 - 0.70	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ถ้าค่า r	มีค่ามากกว่า 0.01 - 0.30	แสดงว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ถ้าค่า r	มีค่าเท่ากับ 0	แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ปรากฏในตารางและคำอธิบายต่อไปนี้

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ด้วยวิธี Stepwise

ปัจจัยทางธุรกิจ	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.010				0.947		
ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านแหล่งเงินทุน (B_1)	0.318	0.048	0.303	6.619	0.000 *	0.221	4.532
ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้านคุณลักษณะของธุรกิจ (A_2)	0.236	0.043	0.267	5.516	0.000 *	0.275	3.635
ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้าน คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (A_1)	0.224	0.050	0.218	4.468	0.000 *	0.313	3.197
ปัจจัยทางธุรกิจภายใน ด้านการดำเนินงาน (A_3)	0.126	0.057	0.120	2.202	0.028 *	0.278	3.592
ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ด้านเศรษฐกิจ (B_3)	0.089	0.038	0.086	2.318	0.021 *	0.475	2.104
R = 0.877, R ² = 0.769, Adjusted R ² = 0.765, SEE = 0.195, F = 235.055, Sig. = .000*							
Durbin-Watson = 1.868							

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ของปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ด้วยวิธี Stepwise พบว่า สภาพความสัมพันธ์ของตัวแปร (Collinearity Statistics) มีค่า Tolerance มากกว่า 0.1 และ ค่า VIF น้อยกว่า 10 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) จึงเหมาะสมกับการวิเคราะห์พหุคูณ และเมื่อพิจารณาค่า Sig. พบว่า ปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ณ ระดับนัยสำคัญที่ .05 โดยอธิบายปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ตามลำดับมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านแหล่งเงินทุน (B_1) ปัจจัยทางธุรกิจภายในด้านคุณลักษณะของธุรกิจ (A_2) ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (A_1) ด้านการดำเนินงาน (A_3) และปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านเศรษฐกิจ (B_3)

ตัวแปรที่มีอิทธิพล ได้แก่ ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านแหล่งเงินทุน ปัจจัยทางธุรกิจภายในด้านคุณลักษณะของธุรกิจ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ด้านการดำเนินงาน และปัจจัยทางธุรกิจภายนอก

ด้านเศรษฐกิจ ร่วมกันอธิบายศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายได้ร้อยละ 76.5

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประเภทแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการเข้าถึง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการรายใหม่ส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากเงินสะสมของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 47.78 รองลงมาคือจากเพื่อน/คนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 33.06 จากครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 12.22 และจากสถาบันการเงินและธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 6.94 ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hwang, Desai and Baird (2019) ที่พบว่าผู้ประกอบการรายใหม่ส่วนมากใช้เงินทุนของตัวเองและครอบครัวเป็นเงินทุนสำหรับธุรกิจที่อยู่ในช่วงระยะการก่อตั้งธุรกิจใหม่ โดยร้อยละ 83 ของผู้ประกอบการในช่วงที่ธุรกิจอยู่ในระยะการก่อตั้งธุรกิจใหม่ไม่ได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสินเชื่อธนาคารและบริษัทจัดการเงินร่วมทุน (Venture Capital) ทั้งนี้เหตุผลที่ผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่ใช้เงินทุนตัวเองอาจเป็นเพราะไม่ต้องการเพิ่มภาระหนี้สิน และเชื่อว่าธุรกิจของตนจะไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้ให้กู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Hwang, Desai and Baird (2019) ที่ระบุว่าเหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้าถึงแหล่งเงินทุนภายนอกคือ ไม่ต้องการเพิ่มภาระหนี้สิน และกังวลเรื่องการไม่ได้รับการอนุมัติ

2. ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางธุรกิจที่มีผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านแหล่งเงินทุน ด้านนโยบายจากภาครัฐ และด้านเทคโนโลยี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือด้านเศรษฐกิจ ส่วนปัจจัยทางธุรกิจภายในที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ รองลงมาคือด้านคุณลักษณะของธุรกิจและด้านการดำเนินงานภายในธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องปัจจัยทางธุรกิจภายนอก โดยเฉพาะด้านแหล่งเงินทุนที่ปรากฏในผลวิจัย มีความสำคัญสูงสุด ซึ่ง World Bank Group (2017) ได้แนะนำให้ธนาคารหรือสถาบันทางการเงินปรับปรุงระบบการเข้าถึงข้อมูลสินเชื่อและเกณฑ์การประเมินความน่าเชื่อถือทางการเงิน (Credit Scores) ให้มีความแม่นยำมากขึ้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งและความน่าเชื่อถือของระบบทางการเงินของแหล่งเงินทุน เนื่องจากแหล่งเงินทุนต้องดำเนินการตามนโยบายจากทางภาครัฐ ส่งผลให้ด้านนโยบายจากภาครัฐที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับด้านแหล่งเงินทุน ดังนั้น เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและเพิ่มมูลค่าให้ธุรกิจได้ต่อไป ภาครัฐควรสร้างแรงผลักดันให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อและกำหนดเงื่อนไขการอนุมัติที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการ และลดอัตราดอกเบี้ย (ศศิพันธ์ ศาสตรสาระ และกอบชัย เมฆดี, 2564) ส่วนด้านเทคโนโลยีที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับด้านแหล่งเงินทุนและนโยบายภาครัฐนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Ren, Raghupathi and Raghupathi (2020) ที่พบว่าเทคโนโลยีมีส่วนช่วยผู้ประกอบการรายใหม่ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นที่ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (2018) เสนอว่าการนำเทคโนโลยีและกลยุทธ์ทางดิจิทัลเข้ามาใช้ (Digital Transformation) เพื่อช่วยในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินและหลักประกัน การจัดการระบบการเงิน สามารถแก้ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่เท่าเทียมกัน

(Information Asymmetry) ซึ่งเป็นผลมาจากโครงสร้างของตลาดเงินทุน (Capital Market) ที่ไม่สมบูรณ์ คือการที่แหล่งเงินทุนมีอำนาจเหนือตลาดกว่าผู้ที่ต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Hwang, Desai and Baird, 2019) สำหรับปัจจัยทางธุรกิจภายในด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดนั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Oke (2019) ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะการสร้างเครือข่าย และการรักษาความสัมพันธ์กับธนาคาร

3. ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเหมาะสมของเงินทุนและแหล่งเงินทุน รองลงมาคือด้านต้นทุนทางการเงิน และด้านระยะเวลาและความสะดวกของขั้นตอนการขออนุมัติเงินทุน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ที่ Hwang, Desai and Baird (2019) ได้ศึกษาไว้ โดยเฉพาะในประเด็น "Capital Fit" หรือความเหมาะสมของเงินทุนและแหล่งเงินทุน ซึ่งหมายถึงแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ และจำนวนเงินทุนที่ได้รับ เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ประกอบการ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (2018) ที่เสนอว่า ปัจจัยสำคัญในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนคือการจัดหาแหล่งเงินทุนทางเลือกที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และการพัฒนาทักษะทางการเงินของผู้ประกอบการประเด็นที่นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

4. สมมติฐานข้อที่ 1 ที่พบว่าประเภทแหล่งเงินทุนที่แตกต่างกันส่งผลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากเงินสะสมของตนเอง เพื่อน/คนรู้จัก รวมถึงครอบครัว ซึ่งล้วนเป็นแหล่งเงินทุนภายในหรือแหล่งเงินทุนที่ไม่เป็นทางการ ตามที่ Hwang, Desai and Baird (2019) ได้จัดประเภทไว้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนภายใน ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 6.94 เท่านั้นที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินและธนาคาร ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนภายนอกประเภทหนี้สิน จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดในภูมิภาคที่อาจมีข้อจำกัดด้านความหลากหลายของแหล่งเงินทุนทางเลือก เมื่อเทียบกับกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่มีทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bakhadirov, Pashayev and Farooq (2020) ที่พบว่า ธุรกิจที่มีสถานที่ตั้งในเขตนอกเมืองหรือในพื้นที่ชนบทประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือบริการทางการเงินมากกว่าธุรกิจที่อยู่ในเขตตัวเมือง เนื่องจากปัญหาการเข้าถึงข้อมูลที่ไม่เท่าเทียมกันจำนวนสถาบันทางการเงินมีปริมาณน้อยกว่าธุรกิจที่ต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุน นอกจากนี้จังหวัดเชียงรายกำลังได้รับการพัฒนาให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แต่อาจยังอยู่ในระยะเริ่มต้น ทำให้ระบบนิเวศทางธุรกิจและการเงินยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะสนับสนุนแหล่งเงินทุนที่หลากหลายสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Singh, Chauhan and Dhir (2019) ที่ศึกษาระบบนิเวศของผู้ประกอบการรายใหม่ พบว่า ระบบนิเวศของผู้ประกอบการรายใหม่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับเทคโนโลยีดิจิทัลและมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของผู้คน สังคม และกำไรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โดยมีความสามารถในการเข้าถึงและการมีอยู่ของทรัพยากรและข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

5. สมมติฐานที่ 2 ที่พบว่า ปัจจัยทางธุรกิจมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายในทิศทางบวก โดย 1) ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านแหล่งเงินทุนมี

อิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของชาว เก่งชน พิมลวรรณ มหัจฉริยวงศ์ และธัญญลักษณ์ วัชรชัยสุรพล (2557) ที่กล่าวถึงการพัฒนาในระบบการเงินว่ามีส่วนช่วยลดทอนอุปสรรคในการเข้าถึงเงินทุนให้ภาคธุรกิจ นอกจากนี้ การพัฒนานวัตกรรมทางการเงินหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทั้งในแง่ของเงื่อนไขด้านราคา ที่ถูกลง ขนาดสินเชื่อใหญ่ขึ้น และคุณภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น เช่น ระยะเวลาอนุมัติที่รวดเร็วในบริบทของจังหวัดเชียงรายซึ่งกำลังได้รับการพัฒนาให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อาจมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการเงินและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้ประกอบการรายใหม่ รองลงมาคือ 2) ปัจจัยทางธุรกิจภายในด้านคุณลักษณะของธุรกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ เส็งพานิช (2564) ที่พบว่า ลักษณะกิจการและข้อจำกัดในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยลักษณะกิจการมีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสูงที่สุด คุณลักษณะของธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ตามที่อุษณีย์ เส็งพานิช (2564) ได้ศึกษา ได้แก่ อายุกิจการ ขนาดกิจการ และรูปแบบกิจการ โดยอายุกิจการมีผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพราะกิจการรายใหม่ที่เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ หรือกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินการน้อยมักไม่มีผลประกอบการในอดีต เพื่อให้สถาบันการเงินนำมาพิจารณาความน่าเชื่อถือประกอบการอนุมัติสินเชื่อ จึงประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากกว่ากิจการขนาดใหญ่ ในกรณีของจังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้ประกอบการรายใหม่ส่วนใหญ่อาจมีข้อจำกัดในด้านคุณลักษณะของธุรกิจ เช่น ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจไม่เกิน 3 ปี ทำให้ขาดผลประกอบการในอดีตที่จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสถาบันการเงิน แม้ว่าผลการวิจัยจะพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีทุนในการประกอบการเริ่มแรกอยู่ระหว่าง 1,000,001-10,000,000 บาท (ร้อยละ 78.61) ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง 3) ด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรภัทร นรเศรษฐกุล (2561) ที่พบว่า คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้ประกอบการรายใหม่ ดังเช่นอายุของผู้ประกอบการมีผลต่อการตัดสินใจและเป็นตัวบ่งชี้ประสบการณ์ทำงาน ทำให้อายุมีอิทธิพลต่อความสามารถทางธุรกิจและการบริหารงานตามไปด้วย จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ประกอบการรายใหม่ส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงรายมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทั้งในด้านอายุและระดับการศึกษา อย่างไรก็ตาม Dutch Good Growth Fund (DGGF) (2019) พบว่า ในมุมมองของแหล่งเงินทุน อุปสรรคที่กระทบต่อการพิจารณาให้เงินทุนหรือลงทุนกับผู้ประกอบการรายใหม่ คือ คุณลักษณะของผู้ประกอบการเอง อาทิเช่น มีประสบการณ์ในการจัดการธุรกิจน้อย มีความรู้ด้านการเงินและการจัดการด้านการเงินที่น้อย ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย แม้จะมีระดับการศึกษาที่ดี และ 4) ด้านการดำเนินงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Harelimana (2017) ที่พบว่า สถาบันการเงินพิจารณาความเสี่ยงของผู้ประกอบการจากปัจจัยภายในของผู้ประกอบการ ได้แก่ การจัดการด้านการเงินของผู้ประกอบการ คุณลักษณะของธุรกิจ และ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ Harelimana (2017) ยังพบว่า สภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร ประสิทธิภาพ สินทรัพย์ และค่าจ้างของแรงงาน มีความเกี่ยวข้องกับศักยภาพการเข้าถึงเงินทุน ซึ่งผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายอาจมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการจัดการด้านการเงินและการบัญชี โดยอุษณีย์ เส็งพานิช (2564) ได้ระบุว่า ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เพราะข้อจำกัดจากผู้ประกอบการเอง เช่น ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการที่ดี ข้อจำกัดด้านการเงินการบัญชีที่ดีซึ่งส่งผลต่อความ

นำเชื่อถือของเอกสารทางการเงินและความเป็นไปได้ของธุรกิจที่สถาบันการเงินใช้พิจารณาประกอบการอนุมัติ การและข้อจำกัดด้านการตลาดที่ส่งผลต่อส่วนแบ่งการตลาดและแผนการตลาด ซึ่งทำให้ขาดศักยภาพในการ ดำเนินธุรกิจและขาดความพร้อมในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน 5) ปัจจัยทางธุรกิจภายนอกด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงรายน้อยที่สุด ซึ่งอาจ เป็นเพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยมหภาคที่ส่งผลต่อผู้ประกอบการทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ได้ส่งผล เฉพาะต่อผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ผกา ครองยุทธ (2560) ที่ พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจไม่ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ขนิษฐา กรรมสิทธิ์ (2565) พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลถึงสถาบันการเงินซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนของ ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อลดความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก สถาบันทางการเงินจึงปรับนโยบาย ทางการเงินหรือเงื่อนไขทางการเงิน ตามเครื่องมือชี้วัดภาวะเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยทางธุรกิจภายนอก ได้แก่ ด้านนโยบายจากภาครัฐและด้านเทคโนโลยีไม่มี อิทธิพลต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย เนื่องจาก 1) การขาด การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์นโยบาย แม้ว่าภาครัฐจะมีนโยบายส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ ผู้ประกอบการรายใหม่ แต่อาจไม่ได้มีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ใน จังหวัดเชียงรายอาจไม่ทราบหรือไม่สามารถเข้าถึงนโยบายเหล่านั้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศศินันท์ ศาสตร์สาระ และกอบชัย เมฆฉติ (2564) ที่พบว่า นโยบายในการให้การสนับสนุนของภาครัฐยังไม่ทั่วถึง ขาดการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลไปยังกลุ่มผู้ประกอบการที่ชัดเจน นอกจากนี้นโยบายอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะในพื้นที่ เนื่องจากนโยบายจากภาครัฐส่วนใหญ่อาจเป็นนโยบายระดับประเทศที่ไม่ได้ออกแบบให้ สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะหรือบริบทของผู้ประกอบการรายใหม่ในจังหวัดเชียงราย ทำให้นโยบาย เหล่านั้นอาจไม่ส่งผลโดยตรงต่อศักยภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุน บริษัท เอฟฟิเนดี จำกัด (2560) ได้เสนอว่า ภาครัฐ อาจไม่สามารถสนับสนุนเงินทุนให้แก่วิสาหกิจได้เอง เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐยังมีแนวทางการทำงานที่เป็น ลักษณะของหน่วยงานราชการ ซึ่งมีข้อจำกัดด้านการแบกรับความเสี่ยง ขั้นตอนการพิจารณา การเบิกจ่าย งบประมาณ ฯลฯ ทำให้ไม่เอื้อต่อการสนับสนุนเงินทุนให้แก่ ธุรกิจ Start-ups ที่มีความรวดเร็วและความยืดหยุ่น และ 2) จังหวัดเชียงรายอาจยังขาดโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่เพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลจาก ตัวเมือง ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่าง เต็มที่ แม้ว่างานวิจัยของ Asongu et al. (2018) จะพบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนช่วยใน การลดอัตราดอกเบี้ยจะช่วยให้ลูกค้านักลงทุนและผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านช่องทางธนาคารได้ ง่ายและมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ จังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นจังหวัดในภูมิภาค การเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงินสมัยใหม่ อาจยังมีข้อจำกัด เช่น การขาดแพลตฟอร์มระดมทุนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ หรือการขาดแพลตฟอร์มที่ เชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการและนักลงทุนในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Singh, Chauhan and Dhir (2019) ที่พบว่า ระบบนิเวศของผู้ประกอบการรายใหม่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับเทคโนโลยีดิจิทัล และมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นไปได้ของผู้นำสังคม และกำไรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โดยมีความสามารถในการ เข้าถึงและการมีอยู่ของทรัพยากรและข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่

ผู้ประกอบการรายใหม่ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยทางธุรกิจภายในที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ได้แก่ การพัฒนาคุณลักษณะของธุรกิจให้มีความน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการมีผลประกอบการที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง การจัดเตรียมทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันอย่างเพียงพอ และการจดทะเบียนธุรกิจให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ควรพัฒนาคุณลักษณะของตนเองในด้านประสบการณ์การดำเนินธุรกิจ ความรู้ทางการเงิน และความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ทางธุรกิจ รวมทั้งมีการจัดทำแผนขยายธุรกิจที่ชัดเจน สำหรับด้านการดำเนินงานภายในธุรกิจ ควรพัฒนาระบบบัญชีให้เป็นมาตรฐาน วางแผนการใช้เงินทุนอย่างชัดเจน และพัฒนาธุรกิจให้เป็นที่รู้จักในตลาดเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการเงินและแหล่งเงินทุน

สถาบันการเงินควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้ประกอบการรายใหม่ โดยเฉพาะการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อเฉพาะสำหรับธุรกิจที่เพิ่งเริ่มต้นแต่มีทุนจดทะเบียนสูง นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงกฎระเบียบ ขั้นตอน และเงื่อนไขสำหรับการอนุมัติเงินทุนให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับผู้ประกอบการรายใหม่ เช่น การพิจารณาลดเงื่อนไขด้านหลักประกัน หรือการพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ประกอบ เช่น ศักยภาพของธุรกิจ แผนธุรกิจ และคุณลักษณะของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ควรเพิ่มคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานที่สะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนได้ร่วมลงทุนและให้คำแนะนำในการพัฒนาธุรกิจแก่ผู้ประกอบการรายใหม่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานภาครัฐควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น โดยการออกมาตรการช่วยค้ำประกันสินเชื่อเพิ่มเติมสำหรับธุรกิจที่เริ่มต้นใหม่ การปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการเข้าถึงและขอรับเงินทุน และการสนับสนุนโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงินที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ และควรพิจารณาจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Venture Capital) ระดับภูมิภาคที่เน้นลงทุนในจังหวัด เชียงราย และพัฒนาศูนย์ประสานงานด้านการลงทุนครบวงจรในระดับจังหวัดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมทั้งควรปรับปรุงสิทธิประโยชน์การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย เช่น การให้อัตราดอกเบี้ยพิเศษ และการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลระยะยาวเพื่อดึงดูดนักลงทุน

รายการอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2567). สถิติการจดทะเบียนรายปี จำแนกตามสถานะ และประเภทนิติบุคคล. สืบค้นจาก <https://datawarehouse.dbd.go.th>
- ขนิษฐา กรรณสิทธิ์. (2565). ปัจจัยที่กำหนดปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFI) ในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนเรศวร. สืบค้นจาก <https://nuir.lib.nu.ac.th>

- เขาว์ เก่งชน, พิมลวรรณ มหัจฉริยวงศ์ และธัญญลักษณ์ วัชรชัยสุรพล. (2557). การลดข้อจำกัดในการเข้าถึง
เงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th>
- บริษัท เอฟฟินี จำกัด. (2560). การจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม: แหล่งเงินทุนทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สรุปผู้บริหาร).
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). สืบค้นจาก <https://www.sme.go.th>
- พิมพ์ภา ครองยุทธ. (2560). การศึกษารูปแบบแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมสำหรับสตรีทอพ์ในประเทศไทย
(การค้นคว้าอิสระปริญญาโท). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นจาก <http://ethesisarchive.library.tu.ac.th>
- วีรภัทร นรเศรษฐกุล. (2561). การศึกษาคุณสมบัติของผู้ประกอบการ การวัดผลเชิงคุณภาพ และเครือข่ายของ
ธุรกิจที่มีผลต่อความสามารถทางธุรกิจของผู้ประกอบการไทย: กรณีศึกษาผู้ประกอบการรายใหม่
(Start-up) ในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สืบค้นจาก
<http://dspace.bu.ac.th>
- ศศินันท์ ศาสตร์สาระ และกอบชัย เมฆดี. (2564). ศึกษาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
ของผู้ประกอบการ. *วารสารวิชาการการจัดการและเศรษฐศาสตร์*, 4(1), 112–124. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2560). การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมในพื้นที่เมืองเล็ก (Hinterland). สืบค้นจาก www.old.sme.go.th
- สุพนเตร แสนเสนา, ธิดาทิพย์ บุตรแสง และกุลยา พัฒนากุล. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจ Startup.
สืบค้นจาก <http://sc2.kku.ac.th>
- อุษณีย์ เส่งพานิช. (2564). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อข้อจำกัดในการดำเนินงานและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจาก
สถาบันการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 15(1), 13-26.
- Adegboye, A. C., & Iweriebor, S. (2018). Does Access to Finance Enhance SME Innovation and Productivity in
Nigeria? Evidence from the World Bank Enterprise Survey. *African Development Review*, 30(4), 449 –
461. <https://doi.org/10.1111/1467-8268.12351>
- Asongu, S., le Roux, S., Nwachukwu, J., & Pyke, C. (2019). Reducing information asymmetry with ICT: A
critical review of loan price and quantity effects in Africa. *International Journal of Managerial Finance*,
15(2), 130–163. <https://doi.org/10.1108/IJMF-01-2018-0027>
- Bakhadirov, M., Pashayev, Z., & Farooq, O. (2022). Effect of location on access to finance: International evidence
on the moderating role of employee training. *Review of Behavioral Finance*. <https://doi.org/10.1108/RBF-07-2020-0166>
- Brixiová, Z., Kangoye, T., & Yogo, T. U. (2020). Access to financing among small and medium-sized enterprises
and job creation in Africa (IZA Discussion Papers Series No. 13708). *Institute of Labor Economics (IZA)*.
Retrieved from <https://docs.iza.org>

- Dutch Good Growth Fund (DGGF). (2019). *Scaling Access to Finance for Early-stage Enterprises in Emerging Markets: Lessons from the field*. Retrieved from <https://english.dggf.nl>
- Harelimana, J. B. (2017). Role of access to finance for the performance of small and medium enterprises in Muhoza Sector, Rwanda. *Business and Economics Journal*, 8(1), 1-5.
- Hwang, V., Desai, S., & Baird, R. (2019). *Access to capital for entrepreneurs: Removing barriers*. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3389924>
- Kaur, P., Kaur, N., & Kanojia, P. (2020). Firm innovation and access to finance: Firm-level evidence from India. *Journal of Financial Economic Policy*, 14(1), 93-112.
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2018). Enhancing SME access to diversified financing instruments. *SME Ministerial Conference*. Mexico. Retrieved from <https://www.oecd.org>
- Oke, L. A. (2019). *Impact of firm and owner characteristics on access to formal external financing among SMEs in North Central Nigeria (Doctoral dissertation)*. Kwara State University, Malete. Retrieved from <https://www.proquest.com>
- Ren, J., Raghupathi, V., & Raghupathi, W. (2020). Determinants of startup funding: The interaction between web attention and culture. *Journal of International Technology and Information Management*, 29(1) , 1-24.
- Singh, S., Chauhan, A., & Dhir, S. (2020). Analyzing the startup ecosystem of India: A Twitter analytics perspective. *Journal of Advances in Management Research*, 17(2), 262-281.
- World Bank Group. (2017). *Doing Business 2017: Equal opportunity for all – Thailand (English)*. Washington, D.C.: World Bank Group. Retrieved from <https://documents.worldbank.org>

